

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne [redacted] v senátě složeném z předsedkyně senátu [redacted] Šárky Pfeiferové a soudců [redacted] Davida Čejky a [redacted] Petra Žandy o odvolání obžalovaného [redacted] narozeného [redacted], trvale bytem [redacted], okres [redacted] a o odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Chrudimi proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 5. června 2019, č. j. 2 T 134/2017 - 439,

takto:

I.)

Z podnětu odvolání obžalovaného se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. řádu v celém rozsahu zrušuje a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se nově rozhoduje tak, že

obžalovaný

narozený [redacted], trvale bytem [redacted], okres [redacted]

se podle § 226 písm. b) tr. řádu

zprošťuje

obžaloby státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Chrudimi pro skutek spočívající v tom, že v období nejméně od měsíce října roku [redacted] včetně, v obci [redacted], okres [redacted] v domě [redacted] i v přítomnosti nezletilé [redacted] se vzrůstající čísností i intenzitou, s vědomím své fyzické i psychické převahy, zejména psychicky zle nakládal s [redacted] se kterou i v době po rozvodu jejich manželství v měsíci [redacted] společně užíval prostory uvedeného domu, tak, že jmenované poté, co jeho trestní stíhání pro zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) trestního zákoníku bylo usnesením Okresního soudu v Chrudimi ze dne 21. 3. 2013 č. j.: 2T 243/2012-249 postoupeno k projednání a rozhodnutí veliteli [redacted] vyčítal, že ve věci podala trestní oznámení, což bylo důsledkem toho, že mu ve smyslu § 18 písm. a)

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Josková.

zákona č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání, ve znění předpisů pozdějších, zanikl služební poměr a on tak nedisponoval dostatkem finančních prostředků, po zkušenostech s obsahem dokazování ve dřívě vůči němu vedeném trestním řízení, záměrně a s vědomím psychického vypětí jmenované z přetrvávajícího napětí v partnerském vztahu, inicioval hádky, v jejichž průběhu jmenované nejprve vyhrožoval, že ji připraví o děti a o dům ve společném jmění a následně s vědomím obav jmenované ze ztráty dětí a existenčních jistot, v reakci na jeho verbální útok, v některých případech i skrytě nadržoval hlasový projev jmenované vykazující její psychické vypětí, vyčítal jmenované, že po dobu jeho pobytu v cizině utratila bezdůvodně finanční prostředky na jeho úřtu, nejméně ve třech případech vypínáním elektřiny v domě, bránil jmenované i nezletilým dětem v obvyklém užívání domu, vydíral jmenovanou tak, že v době po rozvodu manželství se jmenovanou a po úmrtí jejího otce, který ji finančně podporoval, jednal s vědomím finanční nouze jmenované, zapříčiněné i nehrazením výživného pro jeho nezletilé děti [redacted] a jednak s vědomím možnosti realizace zástavního práva k domu v případě nehrazení splátek úvěru, uzavřel se jmenovanou dohodu o tom, že bude i nadále, byť se k tomuto již dříve zavázal, hradit celou měsíční splátku hypotéky, pokud ho za tuto platbu, provedenou i v jeho prospěch, bude jmenovaná pravidelně měsíčně orálně uspokojovat, následně s vědomím, že jmenovaná není schopna pro odpor k němu realizovat tuto uzavřenou dohodu, upozorňoval jmenovanou na prodlevu v plnění obsahu dohody a vyhrožoval jí, že přijde o děti i o dům nad hlavou, pokud ho nepřijde orálně uspokojit, což jmenovaná z důvodu svých existenčních obav a z obav ze ztráty dětí učinila, ponížoval ji rovněž tím, že ho musela před tímto pohlavním stykem a po jeho výzvách, že je v prodlení požádat, zda ho může orálně uspokojit, vyhrožoval jmenované, že na ní podá trestní oznámení pro obrožování výchovy dětí a proto, že ho sexuálně obtěžuje s tím, že stojí před budovou Policie ČR a pokud vezme zpátky návrh na zvýšení výživného, tak nic neudělá, při verbálních konfliktech chytal jmenovanou za vlasy, pod kerkem, sevřenou pěstí naručoval úder do těla jmenované, nejméně ve třech případech jmenovanou napadl fyzicky i tak, že

- dne [redacted] po předchozím požití alkoholických nápojů za současného hlasitého projevu a nadávek do jmenované opakovaně strkal takovou silou, až upadla na podlahu místnosti domu,
- v měsíci [redacted] jmenovanou udeřil dlaní do hrudi takovou silou, až upadla na podlahu místnosti domu a způsobil jí tím krátkodobou dechovou nedostatečnost,
- se záměrem navodit u jmenované stresové prožívání a s vědomím silné citové fixace jmenované na její nezletilé děti, nejprve dne [redacted] sdělil jmenované v přítomnosti nezletilých dětí, že požádal orgán sociálně právní ochrany dětí o odebrání dětí z její péče, s tím, ať raději žijí v dětském domově, a poté, co se jmenovaná z obav ze ztráty svých dětí v důsledku sděleného rozhodla si ublížit pomocí nože, projev jmenované zdokumentoval, pak ji chytil pod kerkem, začal se s ní o nůž přetahovat, uchopil ji za vlasy, zvedl ji do vzduchu, držel ji v pařbě nad schodištěm, následně ji odhodil do pokoje domu, kde ji omezil v pohybu tak, že ji klekl na hruďník a kerk a uchopením za vlasy ji mlátil hlavou o podlahu, poté, co zaslechl volání dcery [redacted] o pomoc, jmenovanou udeřil otevřenou dlaní do obličeje, zkeroutil ji obě ruce za záda, a omezoval ji v pohybu do příjezdu Policie ČR,

příčemž svým jednáním, které [redacted] prožívala jako těžké příkoří, vyvolal u jmenované posttraumatickou stresovou poruchu, která v současné době odeznívá a mění se do depresí suicidální a depresí s nízkou energií, vyznačující se únavou, smutkem a bezradějí,

v němž byl obžalobou spatřován zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku a zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) tr. zákoníku;

neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

II.)

Odvolání státní zástupkyně se podle § 256 tr. řádu zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem uznal okresní soud obžalovaného vinným přečinem sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku, za což mu uložil trest odnětí svobody v trvání 18 měsíců, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu dvou let.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Josková.

2. Podle skutkových závěrů okresního soudu se měl obžalovaný daného jednání dopustit skutkem tak, jak je popsán shora ve výroku tohoto rozsudku.
3. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný v zákonné lhůtě odvolání, které směřovalo do všech jeho výroků. Namítl, že okresní soud postupoval v rozporu se zrušujícím usnesením krajského soudu i se zásadami trestního řízení. Přestože krajský soud výslovně vyjádřil, že má být zkoumán podíl poškozené na aktech uváděných v obžalobě a zkoumány veškeré důkazy navrhované obžalovaným, okresní soud se opět soustředil na formální provedení některých důkazů, které ničeho nového nepřinesly. Obžalovaný před okresním soudem navrhoval provedení důkazů výsledkem zaměstnanců školy a přehráním zvukových záznamů z jeho mobilního telefonu, ale tyto důkazy nebyly okresním soudem připuštěny z důvodu nadbytečnosti. Jakkoli obžalovaný kvituje, že byl zproštěn trestného činu týrání dle obžaloby, domnívá se, že i v tomto smyslu je rozhodnutí okresního soudu zmatečné a v rozporu se závěry krajského soudu, když byl současně odsouzen pro trestný čin sexuálního nátlaku, který předmětem obžaloby vůbec nebyl a byly pod něj podřazeny skutky, které vůbec skutkovou podstatu tohoto trestného činu nenaplňují. Jak dovodil krajský soud, tak jednání obžalovaného nebylo trestným činem znásilnění, ale ani nenaplňovalo skutkovou podstatu jiného trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, neboť zde chyběl prvek vynucování pod pohrůzkou jiné těžké újmy. Je tedy mimo rámec této právní konstrukce, že po provedení dalšího dokazování, které v tomto směru žádné nové skutečnosti nepřineslo, okresní soud dovodil, že poškozená byla vystavena hrozbě těžké újmy. Krajský soud také nevyjádřil, že by vůbec mělo dojít k trestnému činu sexuálního nátlaku, ale pouze dovozoval, že by tyto skutky mohly být jednou z forem týrání. Nicméně okresní soud skutek týrání nakonec nedovodil. Poškozená nebyla vystavena žádné hrozbě, její postup ve vztahu k poskytování sexuálních aktů a sepsání dohody byl motivován její svobodnou vůlí, byť se nejedná o standardní chování. Tvrzení, že jí obžalovaný hrozil ztrátou domova a dětí, se vůbec neprokázalo. To, že se domácnost nacházela v tíživé situaci, nelze přičítat k tíži obžalovanému a poškozená na něm rozhodně nebyla nijak závislá ve smyslu, jak je toto běžné chápáno. Nová výpověď poškozené nepřinesla žádnou zásadní novou skutečnost ani neprokázala žádnou novou okolnost. Jediné, co z ní lze dovodit je, že její výpovědi jsou nesourodé a nedůvěryhodné. Jediné, co z ní lze dovodit je, že inkriminovanou dohodu navrhla dobrovolně ona a také její realizaci ona dobrovolně iniciovala. Co se týče hrozby zásadní újmy, tak tam je jednoznačné, že tu prokázat nelze. Poškozená je osoba velice rozhárané osobnosti a skutečnosti, které jiní berou jako běžné informace, ona bere jako hrozbu, popř. na ně jinak neadekvátně reaguje. Za takové situace lze jen těžko dovozovat, že by taková hrozba byla činěna ze strany obžalovaného úmyslně, resp. že obžalovaný v domácnosti mohl nějak vystupovat, aby poškozená subjektivně hrozbu nepocíťovala. Takový stav ale nelze hodnotit jako vyhrožování. Ke všemu se vůbec neprokázalo, že by tu byla nějaká souvislost se sexuálními akty, tedy, že by obžalovaný výslovně podmiňoval sexuální uspokojování způsobením nějaké újmy. Je třeba poukázat na skutečnost, že právě poškozená často reagovala na vyhrocené situace hrozbou sebepoškození či i poškozením dětí. Nelze pak běžnými měřítky vyhodnotit postoj obžalovaného za situace, kdy poškozená neváhá vzít do ruky nůž, apod. Náhled poškozené na možnou újmu je mimo rámec běžného uvažování a nelze ho tedy brát jako reálný a prokázaný stav. To prokazuje i obsah dohody, jež ona navrhla a sepsala, jelikož tato dohoda nemá podstatu v reálném stavu věcí, ale právě v jejím zkresleném náhledu na věc. Obžalovaný nikdy nepřistoupil k realizaci nějakého nátlaku a z provedeného dokazování je zřejmé, že se realizací dohody spíše vyhýbal. Výsledky svědků nepřinesly také žádné zásadní skutečnosti. Lze pouze vyzdvihnout fakt, že je krajně podezřelý, pokud svědci poškozenou popisují jako bezproblémovou a zároveň je zřejmé, že ta je schopna velice iracionálního jednání. Je velice pravděpodobné, že cokoli ona sděluje třetím osobám o vztahu s obžalovaným, muselo být velice zkreslené, stejně jako náhled jí samotné na tento vztah.
4. Obžalovaný trvá na tom, že veškeré jednání nebylo trestným činem. Okresní soud vychází výrazně z přílohového spisu sp. zn. 2 T 243/2012 a dovozuje, že když tehdy byly prokázány

skutky, které by mohly být trestným činem, tak současné jednání obžalovaného je také trestné. To je ale nepřipustná konstrukce okresního soudu, když vůbec nepřipouští možnost, že právě tehdejší trestní řízení vedlo obžalovaného k tomu, že svoje chování k manželce či bývalé manželce upravil tak, aby nepřekračovalo zákonné normy. S tím souvisí i to, že si situace v domácnosti nahrával, aby mohl prokázat případnou nevinu. Stejně tak závary znaleckých posudků, že poškozená je nepochybně ve stavu týrané osoby a posttraumatického syndromu, jsou velice pochybné právě ve vztahu ke shora uvedené dříve projednávané věci. Obžalovaný trvá na své nevině, poukázal na čas uplynulý od spáchání skutků i průtahy na straně soudu, a protože takovéto řízení je dostatečně trestající pro obžalovaného, navrhl, aby bylo zastaveno.

5. Proti rozsudku okresního soudu podala odvolání také státní zástupkyně, a to v neprospěch obžalovaného do výroku o vině i trestu. Je toho názoru, že právní kvalifikace jednání obžalovaného použitá okresním soudem není správná. Shromážděné důkazy umožňují přijmout závěr o tom, že se stal skutek, pro který je vedeno trestní řízení a že se skutku dopustil obžalovaný. Výpovědi poškozené bylo zjištěno, že k jednomu z pohlavních styků s obžalovanou došlo v přesně nezjištěné době v období [redacted] včetně, poté, co ona uzavřenou dohodu o poskytování sexuálních služeb z důvodu angíny a aftu v ústech nemohla dodržet. Obžalovaný jí byla proto zaslána SMS zpráva s textem, kterým jí vyhrožoval rovněž neplněním dohody z jeho strany, čehož se obávala a byla proto nucena obžalovaného požádat o to, zda může dohodu splnit. O umožnění orálního sexu s obžalovaným ostatně musela již dříve děletrvajícím a pro ni ponižujícím způsobem žádat i v jiných případech. Obhajoba obžalovaného se jeví v kontextu jeho vlastního vyjádření, charakteru onemocnění poškozené, výpovědi svědkyně [redacted] a závěrů znalkyně z oboru psychiatrie i psychologie jako tvrzení nepřesvědčivé, protichůdné a nevěrohodné. Obžalovaný sám uvedl, že dohodu o poskytování sexuálních služeb ze strany poškozené uzavřel až po jejím několikahodinovém obtěžování. Dohodu podepsal jen proto, aby poškozená odešla z jeho pokoje a nechala ho spát. Poškozená tím chtěla dosáhnout, aby platil hypotéku. Pokud pak obžalovaný uvádí, že SMS zprávy zaslané poškozené obsahující i upozornění na její prodlení v plnění dohody zaslal pouze proto, že mu neskutečně pracovaly nervy, lze toto vyjádření označit za zjevně nelogické a protichůdné, zvláště v situaci, kdy byla prokázána jeho promyšlená a cílevědomá dokumentace chování poškozené v konfliktních situacích. Pokud by obžalovaného jednání poškozené, jímž se měla dožadovat pohlavního styku s ním, skutečně natolik pohoršovalo, obtěžovalo a on se mu vyhýbal a on toliko svolil s tím, aby ho poškozená orálně uspokojila, pak by se bez vyšších pochybností nedožadoval zasláním SMS zpráv její přítomnosti a plnění toho, co ho de facto obtěžovalo a bylo proti jeho vůli. Jeho tvrzení o obtěžujícím jednání poškozené a o jeho několikahodinové trpělivosti je současně v příkrém rozporu s vyjádřením poškozené, která uvedla, že před pohlavními akty byla přinucena se obžalovaného doprošovat, aby mohla orální sex vůbec vykonat a dokud neplakala a nebyla hysterická, tak s tím obžalovaný nesouhlasil a v rozporu se závěry znaleckého posudku z oboru psychologie, kde znalec uzavírá, že obžalovaný je v krizových situacích výbušný, agresivní a impulsivní, neovládá emoce a jde do agrese, což samo o sobě prakticky vylučuje jím uváděné řešení krizové situace spočívající v jeho několikahodinovém obtěžování ze strany poškozené.
6. Věrohodnosti tvrzení poškozené o nedobrovolnosti nejméně jednoho jí vykonaného pohlavního styku s obžalovaným svědčí výpověď svědkyně [redacted], již se poškozená svěčila mimo jiné s tím, že je nucena poskytovat orální sex obžalovanému a on pak platí hypotéku a přeposlala jí texty výhrůžných a nátlakových SMS zpráv od obžalovaného. Dále poukazuje na výpovědi svědkyně [redacted]
7. Státní zástupkyně je toho názoru, že provedené dokazování umožňuje přijmout závěr o tom, že obžalovaný svým jednáním naplnil zákonné znaky trestného činu, nikoli však přečinu sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku, nýbrž podle § 186 odst. 2 tr. zákoníku, neboť bylo prokázáno, že obžalovaný nejméně v jednom případě s vědomím zhoršeného psychického stavu

poškozené a jejího nesouhlasného stanoviska, zasláním SMS zprávy s textem vztahujícím se k hrozbě neposkytnutí příslibených finančních prostředků, přiměl poškozenou k pohlavnímu styku, kdy si byl současně vědom toho, že pro předchozí absenci sexuálního vztahu s poškozenou v jejich manželství, s ním poškozená uzavřela pro ni degradující a ponižující dohodu o poskytování sexuálních služeb pouze z toho důvodu, že nebyla schopna, a to i pro neplnění vyživovací povinnosti ze strany obžalovaného vůči nezletilým potomkům v roce [redacted] ze svých vlastních finančních prostředků zajistit současně materiální péči o děti a hradit náklady bydlení a hypotéky. Této materiální závislosti obžalovaný zneužil pro uspokojení svých sexuálních potřeb. I v případě, že by poškozená materiálně na obžalovaném závislá nebyla, o své závislosti byla přesvědčena a tohoto jejího přesvědčení obžalovaný zneužil ve svůj prospěch. V té souvislosti ohledně nesprávně použité právní kvalifikace poukazuje státní zástupce i na stanovisko odvolacího soudu ze dne 5. 9. 2018, č. j. 14 To 167/2018 - 383, podle něhož uskutečněným dokazováním zjištěný text SMS zprávy obžalovaného nelze bez dalšího z hlediska charakteru jeho obsahu považovat za pohrůžku jiné těžké újmy ve smyslu § 185 tr. zákoníku. Z tohoto důvodu není možné pro obsahovou shodnost posuzovaného textu SMS zpráv uzavřít, že obžalovaným tímto svým projevem naplnil zákonný pojem pohrůžky jiné těžké újmy ani v případě skutkové podstaty přečinu sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku.

8. V další části se státní zástupkyně vyjádřila k odvolání podanému obžalovaným a uzavřela, že provedené dokazování ve vztahu k právní kvalifikaci skutku podle § 199 odst. 1, 2 tr. zákoníku lze použít i pro právní kvalifikaci dle § 186 tr. zákoníku, proto nebylo třeba jej již dále doplňovat. Závěrem navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a obžalovaný byl nově uznán vinným spácháním žalovaného skutku právně kvalifikovaným jako přečin sexuálního násilí podle § 186 odst. 2 tr. zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 18 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu dvou let.
9. Krajský soud z podnětu obou podaných odvolání ve smyslu ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, jež jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného je důvodné, zatímco odvolání státní zástupkyně důvodné není. Napadený rozsudek vzešel z řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby, nicméně po doplnění důkazního řízení o přečtení výsledků poškozené před okresním soudem a po zhodnocení všech provedených důkazů jednotlivě i v jejich souhrnu dospěl krajský soud k jinému závěru o naplnění všech zákonných znaků přečinu sexuálního nátlaku, ať již podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku, tak i podle § 186 odst. 2 tr. zákoníku.
10. V daném případě je třeba zmínit, že se jedná o druhé rozhodnutí okresního soudu poté, co jeho první rozsudek ze dne 6. 12. 2017, č. j. 2 T 134/2017 - 357 byl zrušen usnesením krajského soudu ze dne 5. 9. 2018, č. j. 14 To 167/2018 - 383. Původně byla podána obžaloba pro skutek tak, jak je popsán ve výroku tohoto rozsudku, který byl státní zástupkyní kvalifikován jednak jako zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) tr. zákoníku a jednak jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku. Okresní soud jednání obžalovaného kvalifikoval pouze jako zločin týrání, když zločin znásilnění nedovodil. Nyní po doplněném dokazování dospěl okresní soud k závěru, že jednání obžalovaného nenaplnňuje ani znaky zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) tr. zákoníku, nýbrž dovodil, že jednání je možné kvalifikovat jako přečin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku. Taková úvaha okresního soudu však nemá oporu v příslušném ustanovení trestního zákoníku a ani po objektivní ani po subjektivní stránce danou skutkovou podstatu nenaplnňuje.
11. Z ustanovení § 186 odst. 1 tr. zákoníku alinea první se podává, že kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti. Okresní soud shledal naplnění objektivní stránky tohoto přečinu v tom,

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Josková.

že měl obžalovaný poškozenou pohrůžkou jiné těžké újmy donutit k chování srovnatelnému s pohlavním sebeukájením nebo s obnažováním. Takový závěr však není správný již proto, že krajský soud ve svém zrušujícím usnesení citovaném shora se již jednou vyjádřil k otázce pohrůžky způsobení jiné těžké újmy, přičemž neshledal naplnění tohoto znaku ani u původně žalovaného zločinu znásilnění. Dle komentáře k trestnímu zákoníku totiž za pohrůžku jiné těžké újmy třeba spatřovat pohrůžku způsobení majetkové újmy, vážné újmy na cti a dobré pověsti, může směřovat k rozvratu manželství nebo rodinného života, apod. Takové znaky v daném případě naplněny nebyly, neboť poškozená sama přišla s návrhem na poskytování orálního sexu za obžalovaným, učinila tak zcela dobrovolně, nebyla k takovému aktu ze strany obžalovaného nucena a obžalovaný o to ani nestál.

12. Krajský soud provedl doplnění dokazování právě o přečtení obou výpovědí poškozené [redacted] které učinila před okresním soudem, přičemž obě výpovědi byly shodné a dané skutečnosti zmíněné shora z nich jednoznačně vyplývaly. Jak bylo prezentováno, tak z pouhé jediné SMS zasláné obžalovaným poškozené v tom směru, že má zpoždění s poskytnutím orálního sexu, nelze dovozovat žádnou takovou výhrůžku, z níž by mohla poškozená dovozovat obavy o to, zda bude mít kde bydlet. Jestliže dle vyjádření obou nevedli sexuální život od doby narození syna, tedy několik let, pak lze stěžít nyní dovozovat, že by poškozená takto zásadním způsobem pod pohrůžkou jiné těžké újmy byla k poskytnutí orálního sexu nucena. To v podstatě vylučuje i ona sama. Podstatou je, že poškozená měla potřebu neustále řešit majetkové vypořádání v rámci rozvodu manželství a situaci hrotila do extrému, neboť, jak vyplynulo z provedeného dokazování, tak obžalovaný po celou dobu hypotéku řádně splácel, o tom svědčí přehled z banky, navíc se podílel i na dalších nákladech na režii domu, uzavřeli dohodu o předběžném majetkovém vypořádání v době, kdy byl poškozenou podáván návrh na rozvod manželství [redacted] kde se obžalovaný k těmto plněním zavázal, navíc platil i výživné na děti, proto závěr, že by poškozená měla být z hlediska materiálního nějakým zásadním způsobem ohrožena na svém bytí, se jeví nepodloženým. Ona sama připustila, že hrotila situaci do krajních mezí. Slovní rozepře, výtky, popř. i drobné výhrůžky podtržené nemožností docílit jakékoliv dohody o majetku, nemohou samy o sobě vyvolávat v poškozené tak zásadní obavu o své bytí, aby byla nucena k takovému ponížení v podobě nabízení sexu a sepisování dohod v tomto směru. Jestliže z výpovědi poškozené vyplývá, že ani ona sama neshledává úmyslné jednání na straně obžalovaného, pak o to méně lze dovozovat jeho trestní odpovědnost v tomto směru a postihovat jej za to trestně. Protože pohrůžka jiné těžké újmy byla provedeným dokazováním vyvrácena, nemohl tak okresní soud použít daný znak ani v případě překvalifikování jednání obžalovaného na přečin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 tr. zákoníku, kde právě tato pohrůžka jiné těžké újmy je jedním z jeho zákonných znaků. Již z této podstaty proto dané ustanovení použít nelze. Kromě toho tato první skutková podstata cílí na to, že oběť je pachatelem vedena k tomu, by se pohlavně ukájela, obnažovala nebo činila jiné srovnatelné chování. U odstavce 2 je škála těchto úkonů, jež má oběť provádět, rozšířena ještě o pohlavní styk, zatímco v odstavci 1 se donucení netýká pohlavního styku. Skutková podstata odstavce 1 v alíne 1 pak postihuje jednání, které spočívá v tom, že pachatel jiného „donutí“ násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy, když v odstavci 2 jednání pachatele spočívá v tom, že jiného „přiměje“, přičemž v odstavci 2 je třeba, aby pachatel zneužíval závislosti oběti nebo svého postavení. Je zde podmínkou, aby oběť byla na pachateli závislá s ohledem na postavení k němu mu důvěřovala nebo byla pod jeho vlivem. Navíc odstavec 1 cílí na jednání, při kterém nedochází k fyzickému pohlavnímu kontaktu s pachatelem, avšak pachatel nutí oběť, aby ona sama prostřednictvím svého těla a na něm prováděných erotických nebo sexuálních úkonů nebo jeho obnažováním působily na sexuální vnímání pachatele. Na tomto vlastním sexuálním jednání se pachatel sám nepodílí, ale poté, co oběť k němu donutil, mu v zásadě jen přihlíží, pozoruje ho, aby se tak sexuálně vzrušoval (viz komentář k trestnímu zákoníku, Šámal a kolektiv, zvláštní část, 2. vydání, Nakladatelství C. H. Beck, str.1849 - 1853).

13. V daném případě, protože poškozená měla poskytovat obžalovanému orální sex, na němž se obžalovaný musel nutně fyzicky podílet, nelze ani z tohoto pohledu považovat za naplnění daného znaku ve smyslu ustanovení § 186 odst. 1 tr. zákoníku.
14. Pokud jde o námitky státní zástupkyně, že jednání mělo být kvalifikováno podle § 186 odst. 2 tr. zákoníku, k tomu je třeba uvést, že podle názoru krajského soudu nebylo prokázáno naplnění ani této skutkové podstaty, která spočívá v tom, že měl obžalovaný přimět jiného k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívajícím jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu. V daném případě mělo jít o formu zneužití závislosti. Jak bylo konstatováno již shora, nebylo však možno z provedených důkazů dovést takovou závislost poškozené na obžalovaném a stejně tak ani znak „přiměje“ nebyl naplněn.
15. Znovu je třeba zopakovat to, co sama poškozená uváděla opakovaně před okresním soudem v rámci své výpovědi. Byla to ona, kdo přišel za obžalovaným s nabídkou, že jej bude orálně uspokojovat, pokud on bude nadále hradit hypotéku. Připustila, že je výbušné povahy, nechá se vytočit a potom křičí, čímž ventiluje své vnitřní napětí, neumí se ovládat a s obžalovaným nedokáže mluvit klidně a rozumně. Poukázovala na to, že vznikla dohoda, že obžalovaný bude platit výživné na každé dítě, bude hradit hypotéku v plné výši (viz písemná dohoda na č. l. 224, která byla podepsána v den podání návrhu na rozvod manželství, tedy [redacted]). Pak popisovala, jak obžalovaný skončil v armádě, pracoval brigádně a podle ní byla situace finančně neúnosná, docházelo k rozepřím, obžalovaný se snažil vše hradit dál s jedinou podmínkou, že poškozená nebude křičet. Sama připustila, že nedokáže nekřičet, neboť je pod strašným tlakem kvůli hypotéce a dále uvedla, že nedokáže pracovat s vlastními emocemi. To jsou poměrně závažné skutečnosti, které mají nepochybně zásadní vliv na posuzování právě oné závislosti poškozené na obžalovaném. Byť obžalovaný podepsal předběžnou dohodu o majetkovém vypořádání, kde se zavázal, že bude nadále hradit hypotéku a výživné na děti a skutečně tak po celou dobu činil, jak je prokázáno výpisy z banky a v podstatě se podílí na úhradě hypotéky dosud, přesto poškozená sama situaci neustále hrotila, dostávala se do tenze, někdy se naopak projevovala velmi hystericky, křičela a měla neustále pocit, že je pod tlakem kvůli hypotéce, ačkoliv reálná situace byla jiná. Poškozená dokonce sama uvedla, že jediné, co mohla obžalovanému nabídnout, bylo její vlastní tělo, proto mu nabídla, že ho bude orálně uspokojovat, že na to sepíše smlouvu a on bude dál platit hypotéku. Opakovaně zaznělo, že šlo o její svobodné rozhodnutí, nebyla k tomu ze strany obžalovaného nucena. Měla hrozný strach, že nebude mít kde bydlet a hrotila vše do velmi vypjatých situací, kdy dokonce obžalovaného donutila, aby ten úkon mohla vykonat. Sama dokonce připustila, že obžalovaného chápala, že dostala facku, neboť se chovala hystericky a dohnala ho ke krajnímu řešení. Z popisu daných událostí lze dovést, že skutečně poškozená vzhledem ke svému osobnostnímu nastavení, kdy i zalkyně jí hodnotí jako osobnost psychastenicou, se dokázala vystresovat bez zjevného důvodu tak, že se chovala hystericky a dokonce i několikrát ohrožovala své vlastní zdraví. Je zřejmé, že reakce obžalovaného musela přijít, že takovéto chování by těžce snášel kdokoli jiný v jeho postavení a pokud se někdy neudržel a použil nějaká nevhodná slova, šlo o reakci na vypjatou situaci vystupňovanou poškozenou. V tomto kontextu je třeba na celou situaci nahlížet a nelze činit závěry o trestní odpovědnosti obžalovaného pouze z jediné SMS zprávy v tom směru, že je poškozená s plněním dohody v prodlení, s náznakem nutnosti řešení dané situace. Sama poškozená navíc uvedla, že obžalovaný sex odmítal, dožadovala se toho, aby daný úkon vydržel a k orálnímu sexu z její strany docházelo dobrovolně, kdy měla vnitřní pocit, že když nemá peníze, je to jediné, co může dát. Sama uvedla, že jí obžalovaný k orálnímu sexu nenutil. Také uvedla, že pod vlivem toho, jak křičí, dostala facku, ale vždy tomu předcházela hádka, nikdy jí obžalovaný sám od sebe facku nedal. K té SMS zprávě uvedla, že jí skutečně přišla, kdy na základě toho šla, ztropila hysterickou scénu, aby jí dovolil to udělat, aby měla pocit, že zaplatila.

16. Z vyjádření poškozené tedy nelze dovozovat, že by to byl obžalovaný, kdo s daným návrhem přišel, kdo trval na jeho splnění a kdo by takové jednání vyžadoval. Naopak poškozená uvedla, že z její strany šlo o naprosto svobodné a dobrovolné rozhodnutí, k němuž nucena nebyla a obžalovaný dokonce sex odmítal. Právě i její vyjádření, že ztropila scénu, aby mohla daný akt vykonat, nasvědčuje tomu, že to byla právě poškozená, kdo přesvědčoval obžalovaného, aby na danou dohodu přistoupil, jak na svou obhajobu uváděl obžalovaný, že jej měla dlouze přesvědčovat, aby dohodu podepsal, což učinil proto, aby měl klid. Je logické, že pokud docházelo nadále k neshodám, které byly velmi často hroceny ze strany poškozené do absurdit, že mohl obžalovaný vznést nějakou připomínku ve směru změny výchovného prostředí, hrazení hypotéky, či vůbec řešení majetkové situace, která mimochodem do současné doby vyřešena není, avšak nestalo se tak cíleně a úmyslně proto, že by chtěl přimět poškozenou k danému aktu, ale proto, aby jí připomněl, co slíbila a čeho se sama dožadovala. Nelze také dovodit závislost poškozené na obžalovaném, ona po rozvodu manželství zůstala bydlet nadále v domě i s dětmi, obžalovaný se podílel na úhradě hypotéky, nákladů s bydlením a hradil výživné. Jen ze skutečnosti, že neměli vyřešeno majetkové vypořádání, nelze dovozovat onu materiální závislost. I poškozená pracovala, měla své příjmy ze zaměstnání, obžalovaný se podílel na platbě nákladů i hypotéky a navíc, i kdyby poškozená dům opustila, právě s ohledem na placené výživné i své příjmy, mohla eventuálně získat jiné bydlení, stejně jako je získal obžalovaný, který kromě toho, že se podílí na úhradách ze společného domu, hradí výživné, tak musí hradit další nájemné za vlastní bydlení. Proto ona materiální závislost zde není.
17. Kromě toho zákon považuje za závislost stav, v němž se osoba nemůže svobodně rozhodovat vzhledem k tomu, že je v určitém směru odkázána na pachatele, kdy jako příklad je uváděn poměr dlužníka a věřitele, učitele a žáka, zaměstnavatele a zaměstnance. Za stav závislosti dle komentáře trestního zákoníku k danému ustanovení (viz Trestní zákoník, Šámal a kolektiv, nakladatelství C. H. Beck, str. 1771) není považováno ani postavení manželky, což nelze považovat za stav závislosti na manželovi a skutečnost, že manželka je v rozvodovém řízení a bydlí s ním ve společné domácnosti nelze také samu o sobě považovat za stav tísně (srovnej R 23/1980).
18. Právě s ohledem na shora uvedené proto nelze shledat naplnění dvou základních znaků dané skutkové podstaty, neboť nebyl naplněn znak, že obžalovaný „přiměl“ poškozenou k danému jednání, neboť to byla poškozená, která o daný akt sama žádala a dokonce ztropila i hysterickou scénu, aby jej mohla vykonat a stejně tak nebyl prokázán onen znak „materiální závislosti“ poškozené na obžalovaném, a to nejen proto, že se jednalo o vztah manžel – manželka, či posléze rozvedený manžel – manželka, když zákon takový stav za závislost nepovažuje.
19. Jak uvedl krajský soud ve svém předchozím zrušujícím usnesení, tak dané jednání by bylo bývalo možné podřadit pod znak týrání jako jednu z jejích forem (sexuální), avšak vzhledem k tomu, že nebyla naplněna ani subjektivní stránka daného zločinu, nelze tak dané jednání samostatně trestně postihovat jako přečin sexuálního nátlaku.
20. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že jednání obžalovaného nenaplnňuje znaky označeného přečinu sexuálního nátlaku ani v jedné z jeho podob, proto byl obžaloby podle § 226 písm. b) tr. řádu zproštěn, neboť v jeho jednání nelze spatřovat žádný trestný čin ani přestupek. Formálně postupoval krajský soud tak, že zprostil obžalovaného z podané obžaloby, proto byl převzat popis skutku z obžaloby včetně právní kvalifikace tam použité, byť v mezidobí došlo k překvalifikaci jednání na jiný trestný čin.
21. Odvolání státní zástupkyně pak bylo jako nedůvodné podle § 256 tr. řádu zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Josková.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Pardubice 2. října 2019

 Šárka Pfeiferová v. r.
předsedkyně senátu

